

Cronologia de Queralt

Josep M. Rossinyol i Rosa Serra

1384 Bernat Boix fa un llegat amb motiu de l'obra de Queralt

1386 Francesc Garreta funda un benefici eclesiàstic autoritzat pel bisbe Joan Onofre de La Seu d'Urgell.

1389 El Papa Climent IV concedeix indulgències a la capella de Queralt

1540 Santa Maria de Queralt queda exempta de les recaptas generals del bisbat

1532 Joan Mir i Joan Mojal són els primers obrers documentats del Santuari

1556 Venda d'un censal per part dels Obrers i conservadors de la capella i la casa de Santa Maria de Queralt.

1591 Súplica a favor de la Mare de Déu de Queralt. Segons ella, la marededéu de Queralt va salvar a Galceran de Peguera que, juntament amb la seva esposa Beatriu de Sorribes, en el camí d'anada al santuari, els va salvar d'una mort segura en estimar-se el seu cavall.

1631 Primera visita documentada, en processó, amb motiu de la pesta que delmava la comarca.

1633 La jurisdicció de Queralt i Sant Pere de Madrona passa a la Comunitat de Preveres de Berga

Mitjans segle XVII Construcció de les capelles de Santa Elena al costat de la cova de la troballa i les capelles de la drecera, sant Jacint, sant Jaume i la de la Mare de Déu dels Dolors.

1657 El Pare Narcís Camós, publica la seva obra "El Jardín de Maria plantado en el Principado de Cataluña", on recull la llegenda de la troballa de la imatge de la Mare de Déu de Queralt.

1662 Els diners obtinguts per la venda dels goigs impresos de Queralt es repartia entre el capellà i el santuari

---

1680 La imatge de la Mare de Déu de Queralt és baixada a Berga per primera vegada degut a la gran sequera que hi havia.

1682 La imatge de la Mare de Déu de Queralt és baixada a Berga degut a la gran sequera que hi havia.

1683 La imatge de la Mare de Déu de Queralt és baixada a Berga degut a la gran sequera.

1667 Primera notícia documental de la celebració de la Gala de Queralt

---

1683 Degut a una gran plaga de llagostes la gent de Berga va anar a buscar en processó la Verge de Queralt per baixar-la a Berga per implorar-li el seu auxili.

1687 Degut a un fet miraculós que es produí quant baixaven la Mare de Déu de Queralt a Berga per ser protegits contra la plaga de llagosta, s'acorda la construcció de la capella de l'Oratori.

1690 A proposta de Mn Francesc Ferreres el Consell de Berga s'inicien les obres per construir un Oratori en commemoració "del miracle feu la Imatge de N^a S^a de Queralt en l'aigua dels molins".

1701 Deixes testamentaries per l'obra de l'església de Queralt.

1704 Obres de construcció de la capella de la Cova dedicada a Sta. Helena.

1720 Mn. Francesc Ferreres deixa casa i hort i 40 sous anuals pel manteniment de la capella de l'Oratori i la processó de Sant Marc.

1723 Primer capbreu documentat amb les rendes de Queralt.

1725 Comencen les obres d'edificació de l'església a partir d'uns plànols encarregats a l'arquitecte Josep Arnau Dias, recomanat l'any 1724 al Consell de la vila per l'escultor Pere Costa. En un carreu de la cantonada de llevant hi ha gravada la data. Francesc Morató i Josep Julià, amb l'ajut del paleta Joan Mas van dirigir les obres, que es van allargar fins el 1741.

1729 La imatge de la Mare de Déu de Queralt és baixada a Berga degut a la gran sequera que hi havia.

1729 Restauració de la capella de Sant Joaquim, pagada per Jacint Vilardaga Boixader.

1734 Pregaries públiques a les esglésies de Berga i pujada en processó per implorar el benefici de la pluja.

1735 La imatge de la Mare de Déu de Queralt és baixada a Berga degut a una epidèmia.

1738 Una tempestes de llamps fa malbé el campanar del santuari

---

1739 Signen un segon contracte per acabar el retaule major l'escultor Josep Sunyer i Raurell de Manresa i els germans fusters Pau i Francesc Galtaires.

1735 Llibre Verd de la Comunitat de Preveres de Berga: "En el Consell constituït pels Tres Braços s'acorda baixar-la (a la Mare de Déu), ja que no endebades cantaven ja els nostres avis: De llagosta i pestilència – esta comarca lliurareu – i a Berga salut donareu – sols amb la vostra presència"

1741 21 d'octubre es va procedir a la benedicció de la nova església actual amb una festa solemne. La vigília va haver-hi salts de Patum i fogueres a la muntanya. La marededéu va ser traslladada de la capella on era fins l'església actual.

Foren retornades les restes mortals dels qui eren sepultats a l'església vella.

1746 Obres de restauració de la teula de la casa de l'ermità.

1751 Documentats els primers donats.

1758 Documentades les recaptas tots els dissabtes de l'any a Berga amb un escolà que cantava: "A Santa Maria de Queralt per l'amor de Déu".

1767 El Llibre de Compres del Santuari documenta quatre captes generals per Berga i quatre per la comarca. Es construeix la vidriera gran de l'Església.

1775 El primer ermità documentat és Joan La Casa

1787 El retaule major es daurat. Es construeix la cuina de la casa de l'ermità.

1793 Per por que fos envaït el país per les tropes republicanes franceses, amb les quals España estava en guerra és baixada la Verge de Queralt a l'església parroquial de Berga.

1797 Obres als vivers i cisternes.

1798 Construcció del celler, cuina i menjador del primer pis i una cambra al pis segon.

1809 La Verge de Queralt és baixada a Berga per demanar-li protecció per les calamitats de la guerra del Francès que te lloc i per la pesta que assota la població.

1814 El pintor berguedà Pere Puig fa la decoració interior del temple i en Manuel Tarrés els daurats. Conducció d'aigües de les teulades a la cisterna. Obres al castell

1818 Obres importants a la teulada.

1820 Edició a Vic dels Goigs vells.

1821, 12 juny La Verge de Queralt és baixada a Berga per demanar-li protecció per les calamitats de la guerra i les malalties.

1822 El 12 de desembre la imatge de la Mare de Déu de Queralt és baixada a Berga amb imatges del retaule i de l'orgue davant la imminència d'un esclat revolucionari. Va ser instal·lada a l'església parroquial, primer, i després al cambril de l'església de la Mercè (Sant Joan).

1823 Com que es tenien notícies que els francesos vindrien a ajudar els absolutistes, el general Rotten mana entre altres coses l'enderroc de l'Ermita de Queralt. Són desmuntats els altars i balcons de Queralt i comença la demolició de l'edifici; baixen el retaule i les imatges a Berga. Amaguen la imatge de la Mare de Déu. El 8 de setembre i amb solemne processó, la imatge de la Verge és traslladada des del cambril de Queralt.

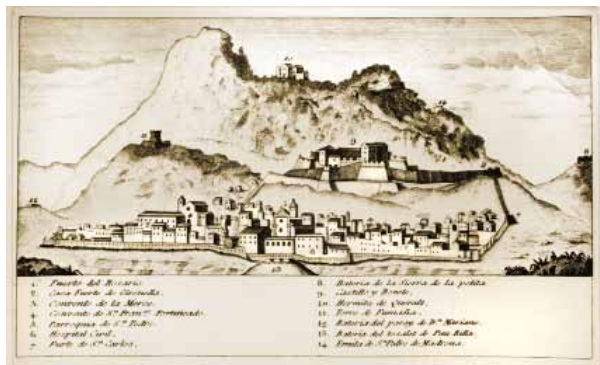

1824 La imatge de la Mare de Déu de Queralt és baixada a Berga degut a la gran sequera que hi havia.

1833 Destrucció de la casa ermita.

1834 És baixada la Verge de Queralt a fi de demanar-li remei degut a una gran i prolongada sequera. Es va fer un novenari i el desè dia va ser retornada a Queralt.

1835 A causa de la guerra dels set anys, la imatge de la Verge de Queralt és traslladada a l'església parroquial de Berga. Va entrar per la carretera del castell i va ser rebuda per l'ajuntament i la comunitat de preveres. El santuari va ser tapiat i s'iniciaren els treballs per convertir-lo en una presó. El 20 de juny es va procedir a destapiar el santuari de Queralt, que va ser fortificat i s'hi va deixar un destacament.

1838 La imatge de la Verge de Queralt és baixada a Berga a causa d'una epidèmia.

1840 Queralt es fa servir com a presó. El 5 de juliol les tropes del general Espartero, a l'entrar a Berga, incendiaren el santuari de Queralt, que els carlistes havien fortificat. Les supliques del rector Dr. Ramon Moreta el van fer canviar d'opinió i va manar apagar el foc, la qual cosa salvà l'església de la total destrucció. Tan sols es va cremar la teulada de l'hostatgeria.

1846 La Mare de Déu torna al Santuari

1854 Amb motiu del terrible còlera Morbo que va produir una gran mortaldat entre la població de Berga, és baixada la Verge de Queralt.

1856 A l'acabar la revolta carlista anomenada del Matiners, el general Ríos va proclamar des de la muntanya de Queralt, la reorganització de l'antiga institució del sometent armat; i en una gran reunió, es va col·locar en el frontispici del santuari de Queralt la divisa d'aquest cos, esculpida en una làpida. PAU, PAU Y SEMPRE PAU.

1856 La reina Isabel II d'Espanya regala a la Mare de Déu un vestit de vellut brodat d'or i un mantell de tissú, també d'or; per aquest motiu l'Ajuntament de Berga li cedeix el dret de presentar el capellà custodi de Queralt.

1861 El camí que porta des del santuari a la cova de la verge és notablement millorat i es terraplena un gran espai que s'anomena "jardí"; les despeses van corre a càrrec dels berguedans Mariano de Gironella i Teresa de Giblé.

1872-1876. Durant la tercera guerra carlina, Queralt va tornar a ser fortificat i va sofrir greus desperfectes.

1873 És retirada del santuari la Verge de Queralt i amagada prop de les runes del castell de Blancafort. Per por que alguns voluntaris de la República que eren Berga, la qual estava assetjada pels carlistes, en alguna de les sortides que feien, pugessin a Queralt i fessin malbé la imatge. Hipòlit Puig, únic de la Junta de Queralt que havia quedat a Berga, d'acord amb l'alcalde Ramón Pujol i Thomas van decidir retirar la imatge. Aquest dos, ajudats per l'ermità i una persona anomenada Manuel de la Mónica, van ser els que una nit la traguessin per amagar-la.

Saqueig de l'església de Sant Pere de Madrona.

1873 El dia 15 d'agost, l'església de Queralt i l'edifici van ser saquejats per complet en una sortida que van fer els voluntaris de la República. També van anar a Sant Pere de Madrona i van estimbar les imatges dels sants costes avall.

1873 Destrucció de la capella de Sant Joaquim.

1876 Al cap de 3 anys de ser amagada la imatge de la Mare de Déu de Queralt és retornada a Berga i col·locada a la capella dels Dolors de l'església parroquial des d'on al cap de poc va ser retornada al santuari.

1877-1878 La Junta de Queralt, presidida per l'alcalde Ramon Pujol i Thomas, fan grans millores a l'edifici-hostatgeria de Queralt, entre les quals, la més important, va ser la d'afegir un pis.

1882 La capta setmanal a favor del santuari passa de dissabte a dilluns.

1888 Construcció de la capella de Sant Marc, sufragada per subscripció popular.

1889 La Junta del Canal Industrial de Berga, acorda proclamar a la Verge de Queralt, Patrona de l'obra.

1897 La Comunitat de Preveres de Berga deixa de tenir jurisdicció sobre el Santuari de Queralt.

1898-1903 Construcció de la capella de la Sagrada Família.

Principis s. XX Obres d'ampliació de la capella de l'oratori sufragades per Ramona Soler, vídua de Lluís Rosal i Mn. Tomàs Costa.

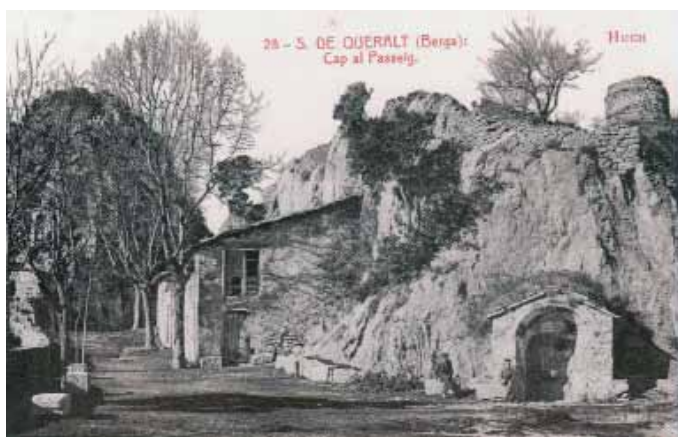
1904 Amb motiu de les festes de Cinquantenari de la definició del dogma de la Immaculada s'estrena el camí que envolta Queralt i que s'havia iniciat el 1900.

1904 El Rei Alfonso XIII, regala un valuós tern per la celebració dels oficis de la Verge de Queralt, el va portar el governador de la Província, D. Carlos González Rothwos.

1905 Signatura de la concòrdia entre l'Església i l'Ajuntament sobre el Santuari de Queralt, designant una Junta administrativa formada pel capellà custodi i dos veïns de Berga.

1905 S'obre una subscripció pública per construir una carretera que, des del Estret pugés a Queralt. D. Ramón Badia i Serra va començar-la, amb una aportació de 5.000 pessetes.

1908 El bisbe de Solsona nomena els últims aplegadors d'almoines per al Santuari.

Comença l'arrendament de la Fonda i es cessen els últims ermitans; s'hi instal·la el telèfon i gas acetilè, i la fonda s'inaugura el dia 1 de juliol.

1908 El dia de la Gala es beneeix la primera pedral del pont de l'Estret.

1915 Per iniciativa del berguedà, Pare D. Juan Postius, es va celebrar a la Casa Consistorial, una gran reunió, en la qual es va adoptar la idea del referit Pare, de promoure la coronació canònica de la Verge de Queralt.

1915 La capella de santa Elena és restaurada. En aquesta hi havia un retaule en el qual al cap damunt hi havia santa Elena, al centre sant Josep i a la part inferior un relleu de la troballa fet amb fang cuit.

Juliol i agost de 1916 La Junta de la Coronació de la Verge va fer importants reparacions a la carretera de Queralt ja que la Junta del Santuari la tenia abandonada.

1916 3 de setembre: Coronació canònica de la Mare de Déu de Queralt.

1916 4 de setembre es col·loca de la primera pedra de la nova capella de la cova de la Troballa. Restauració de la capella de Sant Jaume, iniciativa de P. J. Postius.

1916 La imatge de la Mare de Déu de Queralt és restaurada a Barcelona, als tallers de Dionís Renart, amb motiu de la seva coronació canònica. Va sortir de Queralt el 10 d'abril de 1916 i va ser retornada el 24 d'agost. És en aquest moment que se li va afegir la oreneta a la mà que ha esdevingut el seu símbol.

1918 L'ajuntament de Berga inscriu al Registre de la Propietat el Santuari com a propietat municipal.

1920 Esclata el conflicte entre l'Ajuntament i Queralt que provocà el tancament del santuari i de la fonda, que l'Ajuntament de Berga tenia arrendada per compte propi.

Construcció de l'escalinata de la capella de la Cova.

1920 Goigs nous, música de Mb. Ricard Penina i lletra de Mn, Bonaventura Ribera

---

1921 El bisbe de Solsona mana tancar el santuari per desavinences amb l'Ajuntament. La jurisdicció del santuari suscità un greu conflicte entre els bisbat de Solsona i l'Ajuntament de Berga això, cosa que va provocar que el Bisbe de Solsona, Valentí Comellés, fes tancar l'església durant 2 anys i mig.

1923 És reobert el santuari, prèvia signatura d'una concòrdia entre el bisbat i l'ajuntament que va establir el règim de funcionament de la Junta d'Obra de Queralt.

Es procedeix a inaugurar la cova de la Troballa.

1927 S'inaugura el nou edifici amb el menjador i les habitacions; hi arriba l'aigua canalitzada des de la font del Perdigall, al terme d'Espinalbet. També el gran finestral central amb el medalló de la Coronació.

Construcció de les capelles de Sant Joan i la de Sant Antoni a l'obaga.

Restauració de la capella de Sant Joaquim.

1929 S'instal·la l'enllumenat elèctric

1936 23 de juliol: Un grup d'homes puja a Queralt i crema els altars i les imatges. La imatge de la Mare de Déu ja no hi era. Va ser amagada, primer a l'Ajuntament i més tard a l'asil de les Germanetes, que la guardaren fins 1939.

Destrucció de la capella de l'Oratori i capella de Sant Joaquim

---

1936 22 d'agost la majordoma de Queralt lliura les corones de la Mare de Déu a un regidor de l'ajuntament de Berga i a dos mossos d'Esquadra. El 8 d'octubre les corones són dipositades a la sucursal de Berga de la Caixa de Pensions de Barcelona.

1939 24 de setembre: la imatge de la Mare de Déu és retornada al santuari.

1941 25è aniversari de la coronació.

1945 Es va enrajolar l'església. Restauració i benedicció de Sant Pere de Madrona.

1946 Restauració del cambril i col·locació dels vitralls, portes, escales i paviment sota la direcció de l'arquitecte Josep Puig i Boada. Es va construir la capella de Sant Ignasi al mirador de Garreta. Restauració de les capelles de Sant Jaume, dels Dolors, Sant Marc, Sant Joan i de Sant Antoni.

1949 Restauració de la capella de la Sagrada Família.

1950 30 de juliol: el bisbe Tarancón procedeix a la benedicció de les obres de restauració de l'edifici de la cova de la Troballa.

19-08-1951 És col·locada a la cova de la troballa la imatge de la Mare de Déu de Queralt que actualment hi podem veure.

1950 Restauració de la capella de la Santa Cova.

1952 Reformes al cambril dirigits per Emili Porta i decoració càrrec del pintor vigatà Miquel dels Sants Costa.

1953 Desapareix la cuina popular.

1954 Inauguració del cambril amb el baldaquí i pedestal

1956 La Diputació de Barcelona paga les obres d'eixamplament i reparació de la carretera de Queralt i la construcció de l'aparcament de vehicles. Restauració de la capella de Sant Joaquim i restituïda la imatge per Josep M. Vilardaga.

1958 Es va iniciar la construcció d'un nou retaule, obra de l'escultor vigatà Jaume Seguranyes, segons projecte del arquitecte Ramon Masferrer.

1964 La Diputació de Barcelona paga les obres de reconstrucció de la carretera de Queralt. Es construeix el funicular de l'obaga. Comencen les obres del nou menjador que ocupa l'espai de la gran eixida de la façana NE. El dia 6 de setembre s'inaugura el nou retaule.

1965 És restaurada la façana, l'altar i es construeix el nou campanar, obra de l'Arquitecte Josep Antoni Coderch, també s'arregla la teulada i són construïts els pisos del capellà i de l'ermità. S'inaugura també la carretera i el nou menjador.

1966 Cinquantenari de la Coronació. Inauguració del funicular el dia 1 de juliol en ocasió de la visita del general Franco. Consagració del nou altar.

1968 Es recupera el culte a la Capella de l'Oratori.

1974 Es divideix la propietat, quedant l'església per al bisbat de Solsona i l'hostatgeria per a l'Ajuntament.

1975 El dia 25 d'abril s'inaugura el nou campanar i tres campanes noves, projectat per J. A. Coderch de Sentmenat.

1978 30 de Juliol: un gran foc assola la muntanya de Queralt. La imatge de la Verge de Queralt és baixada a Berga.

1991 75è aniversari de la coronació. Es repinta tota l'església. El 30 d'agost: s'inaugura la il·luminació artística del santuari i de la cova de la troballa.

2003 Un fort temporal de vent fa nombroses destrosses al santuari i a l'obaga de la muntanya.

2010 Després de la festa de la Gala comencen les obres de restauració de la cova de la troballa, que finalitzen el febrer de 2011 i que beneeix el bisbe de Solsona Monsenyor Xavier Novell i Gomà, el dia de Sant Marc.

2016 0El dia 3 d'abril de 2016 es va fer una cadena humana anomenada "Abracem Queralt" en la qual hi van participat 1.200 persones que varen rodejar el Castell Berguedà i el santuari.

EL 22 de maig de 2016. Els gegants de Berga pugen a Queralt. En la celebració dels 150 anys dels gegants vell i els 125 dels gegants nou, pugen a Queralt, a peu, des de la plaça de Sant Pere, i ballen dintre l'església del Santuari, davant mateix de la imatge de Santa Maria. Fou una festa molt emotiva.

2016 Centenari de la coronació canònica. S'estrena el lampadari electrònic.

* La cronologia s'ha confeccionat amb les aportacions procedents de tots els articles d'aquest EROL 129, de l'EROL 34 (editat l'any 1991 amb motiu de 75è aniversari de la Coronació) i de la bibliografia següent:

ARMENGOU, Josep Mn.: El santuari de la Mare de Déu de Queralt, Editorial Montblanch, Granollers 1971.

CORTINA FARRÀS, Roger: "Capelles de Queralt" de. Edicions Zenobita - 2011

FELIPO, Ramón (Ed.): La coronació canònica de la Mare de Déu de Queralt. Recull d'algunes postals, a Llibres de L'Índex, desembre 2015.

FELIPO, Ramon: Queralt, el santuari de la Mare de Déu, Barcelona, Llibres de l'Índex 2011

Altres obres fetes dels de 1993 fins ara les trobareu en l'article "Obres polèmiques" d'aquesta mateixa revista.